

طرح: فرش عظیمی | فرهیفتگان آنلاین

نگاهی به سریال «قاضی شیطانی»

مشت آهنین عدالت

هومن جعفری

خبرنگار

فساد قضایی در کره جنوبی مسأله‌ای پیچیده و چندلایه است که در طول سال‌ها به‌طور مداوم در رسانه‌ها و محافل عمومی مطرح شده است. این پدیده معمولاً به‌نقص‌های ساختاری در سیستم قضایی، تبانی بین مقامات قضایی و نهاد‌های دیگر و تأثیرات سیاسی مرتبط است. این فساد- که البته در دیگر کشورهای بزرگ آسیا مثل هند،استان، ترکیه و ژاپن نیز دیده می‌شود- صرفاً یک پدیده اجتماعی نیست، بلکه لایه‌های فرهنگی و اقتصادی و ص‌دالبته سیاسی هم دارد. لایه‌هایی که با هم بررسی می‌کنیم.

۱- سیستم قضایی کره جنوبی به دلیل بی‌اعتمادی عمومی به کارایی

و بی‌طرفی خود موردانتقاد قرار گرفته است. برخی قضاات و وکلای دادگستری در مواردی نسبت به نفوذ و فشارهای سیاسی آسیب‌پذیر هستند. این نوع فشار می‌تواند منجر به تصمیم‌گیری‌های غیرمنصفانه و ناعادلانه شود.

۲- نقش پارلمان و دولت

فساد قضایی نیز به شکاف بین نهاد‌های مختلف سیاسی و قضایی برمی‌گردد. در مواقعی مقامات دولتی برای پی‌شیرد منافع شخصی یا سیاسی‌شان روی قضاات تأثیر می‌گذارند. این مسأله باعث می‌شود استقلال قضایی به خطر بیفتد و درنتیجه اعتماد مردم به سیستم کاهش یابد.

۳- شکایات عمومی و جنبش‌های انجماع

با افزایش آگاهی عمومی درباره موارد فساد، مردم به خیابان‌ها می‌آیند و خواهران اصلاحات قضایی می‌شوند. جنبش‌های اجتماعی و نهاد‌های حقوق بشری در سال‌های اخیر در تلاش برای بهبود شرایط و ایجاد شفافیت بیشتر در روند‌های قضایی بوده‌اند.

۴- تاثیر رسانه‌ها

رسانه‌ها نیز نقش مهمی در افشای فساد‌های قضایی ایفا می‌کنند. داستان‌های جنایی و قضایی از طریق سریال‌ها و فیلم‌ها به‌تصویر کشیده می‌شوند و این موضوع به‌نوبه خود به افزایش آگاهی عمومی و خواسته‌های اصلاحی منجر می‌شود.

۵- اصلاحات و آینده

دولت کره جنوبی در سال‌های اخیر اقداماتی برای اصلاح سیستم قضایی و افزایش شفافیت و پاسخگویی انجام داده است. اگرچه این تلاش‌ها باید با دقت و پیوستگی ادامه یابند، نشان دهنده تمایل به اصلاح ساختارهای موجود و کاهش فساد قضایی هستند. با وجود تلاش برای اصلاح، فساد قضایی در کره جنوبی به یکی از چالش‌های اصلی اجتماعی و سیاسی تبدیل شده است و نیاز به تلاش‌های منسجم و مشترک از سوی دولت، نهاد‌های قضایی و جامعه مدنی دارد. این مسأله در کشوری دیوان‌سالار و بوروکراتیک مثل کره جنوبی در دهه‌های گذشته زمینه‌ساز دعواهای حقوقی فراوانی شده است. کره کشوری است با فرهنگی تجارتی و در این فرهنگ خاندان‌های مالی به‌نوعی نقش مافیاهای فراقوانتی را بازی می‌کنند و همین قسه روی استقلال قضایی، نظرات و آرای دادگاه نیز اثر می‌گذارد.

کره جنوبی و موضوع عدالتخواهی اجتماعی

عدالتخواهی اجتماعی در کره جنوبی به‌طور قابل‌توجهی در سینما و سریال‌های تلویزیونی این کشور نمود پیدا کرده‌است. این مضمون به‌نمایش مسائلی همچون فساد، نابرابری و حقوق بشر می‌پردازد. در دهه‌های اخیر تولیدات تلویزیونی و سینمایی فراوانی پیرامون مهم‌ترین پرونده‌های جنایی و سیاسی رخ داده در این کشور در طول قرن اخیر ساخته شده که دغدغه همه آنها بازخوانی تاریخ و اعاده حیثیت از قربانیان و از همه مهم‌تر ایجاد بیداری اجتماعی با هدف تکرار نشدن

یادنامه‌ای برای آلن دلون که در ۸۸ سالگی درگذشت

سامورایی ایستاده می‌میرد

ایمان عظیمی

خبرنگار گروه فرهنگ

خبر کوتاه و ناراحت‌کننده بود: سه فرزند آلن دلون در بیانیه‌ای مشترک که در اختیار رسانه‌ها قرار دادند، نوشتند پدرشان در سن ۸۸ سالگی آنها را ترک کرده و از دنیا چشم‌پوشیده است. آلن دلون، به‌خصوص برای ما مردم مشرق‌زمین اسم خاص سینمای فرانسه بود. تعداد قابل‌توجهی از مشتاقان سینما در کشور ما با سیمای او و جادوی صدای خسرو خسروشاهی شیفته سینمای اروپا شدند و در قامت مخاطبانی جدی پا در اقیانوس پهنایور این مدیوم گذاشتند. حتی می‌توان با اندکی تسامح، آلن دلون را به‌عنوان اسم خاص موجودیت سیاسی و جغرافیایی به نام «فرانسه» نیز در نظر گرفت. دلون در طول کارنامه پرپرار سینمایی‌اش با تعداد زیادی از بهترین فیلمسازان هم‌عصرش به همکاری پرداخت و تجربیات بسیار متفاوتی را از سر گذراند. ستاره بخت دلون آنقدر مششع و درخشان بود که با اغلب فیلمسازان بزرگ دنیا کار کرد و سهم عمده‌ای از ماندگاری آن آثار را به نام خودش سند زد. او در عین برخورداری از جذابیتی که هیچ‌وقت از چهره‌اش پاک نشد، ظرافت‌های ریزبینانه و اصیلی در خط نگاهش داشت که تنهایی‌اش در میان جمع را عمق می‌بخشید و در نقطه غیرقابل دسترسی در نسبت با هم‌قطارانش قرارش می‌داد. آلن دلون نماد و شمایل دوران سپهری شده‌ای است که با مرگش آخرین کورسوی امید برای بازگشت به آن دوران را در دل‌ها خاموش کرد. سینما ارزشش را از متعلقات خودش می‌گیرد و دلون در قامت جف کاستلو، ریپلی، کوره و… یکی از همان متعلقات نامیرای سینمای اصیل روزگار خویش بود.

آلن دلون ستاره می‌شود

آلن دلون سینما را با فیلم «وقتی زنی دخالت می‌کند» در سال ۱۹۵۷ آغاز کرد ولی اندکی بعد به‌خاطر بازی در «ظهر ارغوانی» (وزیر آفتاب سوزان) اثر رنه کلمان تبدیل به چهره شد. دوئت جذاب او با ماری لافوره همه را شگفت‌زده کرد و حتی پاتریشیایا اسمیت، نویسنده معروف راکه فیلم براساس داستانی از او جلوی دوربین رفته بود به تحسین واداشت. دلون وقتی این فیلم را بازی

می‌کرد هنوز ۳۰ سالش نشده بود اما لباس این نقش به قدری اندازه‌اش بود که نمی‌شد آقای ریپلی زمان را بدون چهره‌ای که از این بازیگر در ذهن نقش می‌بست تصور کرد. آقای ریپلی خوش‌سیمای بود ولی ذات زشتی داشت و در پرداختن به امور خلاف صاحب ایده به نظر می‌رسید. دلون خیلی خوب توانست از گستاخی ذاتی جوانان پرشور و شور برای قوام دادن به نقشی که به وی سپرده شده بود یاد بگیرد و موفقیتش را تثبیت کند. او در ادامه باز هم در آثاری نظیر «خانه شادی» و «آیا پاریس می‌سوزد؟» هم با کلمان همکاری کرد اما بازی در نقش ریپلی با استعداد کافی بود تا آلن جوان گام‌های آغازینش برای ستاره شدن در وادی سینما را محکم و استوار بردارد.

مردم فقط من را تنها می‌خواهند

یکی از نقاط بسیار روشن کارنامه حرفه‌ای آلن دلون در سینما همکاری با ژان پبی‌یر ملویل بود. آلن، ملویل را به علت اشراف بر کارش می‌ستود و از اینکه او توانسته کنه شخصیتش را برای حضور در آثارش بکاود احساس رضایت می‌کرد. درحقیقت این دستان معمار ملویل بود که شمایل نامیرای سامورایی همیشه تنهایش را خلق کرد و در کالبد ظریف و زیبایی دلون قرار داد. آلن نیز نکته‌دانی و آچارفرانسه بودن در ملویل در کارش را این‌گونه ستایش می‌کرد: «او مردی همه‌فرد حریف در سینما بود و کلیت آثارش را با محوریت خودش سر و سامان می‌داد. ملویل از اول تا آخر فیلم‌هایش را بدون نیاز به هیچ کمکی پیش می‌برد و برایش فرقی نمی‌کرد که پشت دوربین «سامورایی» قرار بگیرد یا «دومین نفس» را کارگردانی کند.» دلون «جف کاستلو» سامورایی را بازی نمی‌کرد، بلکه همچون ریتم زندگی خویش، عزیزش می‌شمارد و بخش عمده‌ای از موفقیتش برای همنفس شدن با این کاراکتر را به ملویل ربط می‌داد. آلن صلابت جف کاستلو را عین شکوه و بزرگی ملویل می‌دانست که همچون ودیعه‌ای الهی نزد وی به امانت سپرده شده است.

ویسکوتنی، گدار، آنتونیونی، لویی مال و دیگران

عده‌ای به درستی شهرت آلن دلون در میان مردم را به حضور وی در آثار سینمای جریان اصلی، به‌خصوص فیلم‌های جنایی مرتبط می‌دانند. دلون نقطه پرگار آثار جنایی به حساب می‌آمد و جایگاهش برای همیشه

دل‌بستگی مردمی و نقد اجتماعی

نکته اولی که باید به آن پرداخت این است که بسیاری از سریال‌ها و فیلم‌ها به بررسی فساد در نظام قضایی، پلیس و سیاست می‌پردازند و تصویر دقیقی از چالش‌هایی ارائه می‌دهند که افراد عادی در مواجهه با این فساد با آن روبه‌رو می‌شوند. این محصولات فرهنگی به‌نمایندگی از افراد عادی به انتقاد از نهادهایی می‌پردازند که به‌نظر می‌رسد از قدرت و موقعیت سیاسی امنیتی یا قضایی به‌نفع خود استفاده می‌کنند و طبیعتاً مردم که قربانیان این سوء استفاده از قدرت هستند از افشای این موضوع استقبال می‌کنند. از سوی دیگر کارگردانان و نویسندگان کره‌ای اغلب از این داستان‌ها به‌عنوان ابزاری برای نقد اجتماع بهره می‌برند. داستان‌هایی که به فساد قضایی و عدم انصاف می‌پردازند. در بسیاری از موارد به عدم اطمینان مردم نسبت به نهاد‌های قدرت اشاره دارند. در ادامه این سریال‌ها با فیلم‌ها به‌دلیل نگاه اجتماعی در شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی بسیار مورد توجه قرار می‌گیرند.

بازتاب در جامعه و فشار اجتماعی

نکته دوم اینکه این نوع داستان‌ها تنها سرگرم‌کننده هستند، بلکه باعث ایجاد بحث‌های اجتماعی و سیاسی در جامعه می‌شوند. بسیاری از مخاطبان با این داستان‌ها ارتباط برقرار می‌کنند و از آنها به‌عنوان عاملی برای ایجاد تغییر سیستم و جلب توجه به نواقص آن استفاده می‌کنند. با افزایش آگاهی اجتماعی، مردم انتظار دارند مسئولیت‌پذیری در نهاد‌های قضایی و دولتی بیشتر شود. این فشار از طریق رسانه‌ها و هنر بازتاب پیدا می‌کند. با افزایش آگاهی اجتماعی، مردم انتظار دارند مسئولیت‌پذیری در نهاد‌های قضایی و دولتی بیشتر شود. این فشار بازتاب مناسب هم پیدا می‌کند. شهروندان- به‌ویژه از طریق شبکه‌های اجتماعی و دیگر پلتفرم‌ها- صدای خود را به گوش مسئولان می‌رسانند و خواستار عدالت بیشتر می‌شوند.

تأثیرگذاری جهانی

ام‌ا‌تأثیرگذاری جهانی را هم نباید از نظر دور نگه داشت. موفقیت فیلمی مثل انگل یا سریالی همچون «بازی ماهی مرکب» نشان می‌دهند موضوعات عدالتخواهی، فساد قضایی و مبارزه با تبعیض طبقاتی در کره جنوبی تنها محدود به این کشور نمانده است و به‌سرعت در سطح جهانی شناخته می‌شود. سریال‌ها و فیلم‌های کره‌ای با موفقیت در بازارهای بین‌المللی دیده می‌شوند و بسترهای گفت‌وگو و تحلیل‌های اجتماعی را در سطح جهانی فراهم می‌کنند. این داستان‌ها نه تنها صرفاً به جنبه‌های سرگرمی می‌پردازند، بلکه ابزاری برای آبراز نگرانی‌ها و خواسته‌های اجتماعی‌شان نیز هستند. با این رویکرد، هنر و رسانه به پیشران‌های تغییر اجتماعی تبدیل می‌شوند و مردم را به تفکر و عمل در جهت ایجاد تغییرات مثبت در جامعه ترغیب می‌کنند.

سریال «قاضی شیطانی»

اما بهانه نگارش این متن و اشارات مستقیم به فساد قضایی و نفوذ پول و قدرت در دستگاه‌های دولتی، مورد داستان سریال «قاضی شیطانی» است.

این درام حقوقی سیاه به‌شدت به حرص و آز و فساد موجود می‌پردازد. داستان در یک کره جنوبی خیالی و به‌نوعی دیستوپیایی با ضدآرمانشهری می‌گذرد. دیستوپیا واژه‌متناقض‌توتیپا یا آرمانشهر است. در یک کره جنوبی غرق‌شده در فساد و ظلم، سیستم حقوقی برنامه‌ای برای یک نمایش زنده قاضی بی‌رحمی طراحی کرده که تماشای برنامه‌اش برای شهروندان آزاد است. قاضی وظیفه دارد دادگاه را به‌صورت نمایشی برگزار کند تا مردم به مجازات یا بخشش متهم رای بدهند. این کار اما فرار است برای حیات حاکمه کشور بسیار گران تمام شود! شراکت سیاستمداران فاسد و عوالب اعمال آنها موضوع جدیدی برای دنیای سینما نیست، با این همه چه می‌شود اگر یک قاضی که انتخاب شده

فرهیفتگان

در این آثار محفوظ بود. در نظر سینه‌فیل‌ها و مخاطبان جدی‌تر سینما، دلون محترم بود و تا انتها به‌خاطر حضور جدی‌اش در آثار فیلمسازان مدرن سینمای اروپا نظیر ویسکوتنی، آنتونیونی و… محترم و عزیز ماند. در واقع قوام و ماندگاری کارنامه هنری این بازیگر در بین خوره‌های فیلم مهرون نقش آفرینی وی در «کسوف» آنتونیونی، «روگو و برادرانش» و «بوزپلنگ» ویسکوتنی، «ارواح مردگان» لویی مال، «موج نو» گدار، «صدویک شب» انیس واردا و «مستر کلاین» است. تأثیر حضور دلون در آثار تجدید نظرطلبانه و مدرن به قدری زیاد بود که ویسکوتنی در جایی گفته بود اگر آلن در روگو و برادرانش بازی نمی‌کرد احتمالاً از صرافت تولید این فیلم می‌افتاد چون معتقد بود این نقش برای او نوشته شده و وی پرسوناژ محوری داستان به حساب می‌آمده است.

آغوش امن تهران برای آلن دلون

خاطر آلن دلون برای ایرانیان همیشه عزیز بوده است به‌گونه‌ای که از قدیم الایام تاکنون او را به‌عنوان نماد سینمای فرانسه در نقطه‌ای فراتر از نام ژان گابن در بالاترین جای مجلس قرار می‌دهند و لب به ستایشش باز می‌کنند. او دو مرتبه به ایران آمد و با استقبال هنرپیشگان مطرح آن ایام روبه‌رو شد. بار اول در بهمن ۱۳۴۸ برای شرکت در فستیوال فیلم‌های فرانسوی و حضور در اکران فیلم خودش، «استخر شنا» (ژاک دوره) به ایران آمد و مرتبه دوم برای شرکت در جشنواره جهانی فیلم تهران (۱۳۵۵) مهمان مردم تهران شد. حتی پس از انقلاب در ایامی که حضور آیگون‌های سینمایی در صداوسیما تازه نفس آن روزها به‌نوعی ممنوع بود، شمایل آلن دلون از سکه نیفتاد و فیلم‌های او بیش از سایر ستاره‌ها از طریق تلویزیون پخش می‌شد. یکی دیگر از دلایل محبوبیت آلن دلون نزد ایرانیان را می‌توان استفاده از صدای خسرو خسروشاهی به جای این بازیگر قلمداد کرد. طنین آرام و پرتعلیق صدای خسروشاهی ذر گزانی بود که خیلی خوب بر صورت سنگی و زیبایی دلون می‌نشست و به جذابیت ظاهری‌اش عمق می‌بخشید. دبلورهای دیگری نظیر کاووس دوستدار، محمود قنبری، ژرژ پطرسی و منوچهر زمانی هم جای دلون در فیلم‌ها حرف زدن ولی خسرو خسروشاهی ارزش افزوده این الهه جذابیت به‌شمار می‌رفت.

دوشنبه ۲۹ مرداد ۱۴۰۳

شماره ۴۲۱۲

FARHIKHTEGANDAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE

تا با مجازات روسای کوچک و تنبیه سیاستمداران یا نیروهای دولتی درجه سه، جامعه را آرام نگه دارد، با یک ایده سیاسی مگر بار و ویرانگر به آرامی کار را به سمتی پیش ببرد که دولت حاکم در مصلخ محاکمه عمومی قرار بگیرد؟ ایده نمایش زنده قاضی محاکمه، بیشتر یک نمایش واقعی در قسمت افتتاحیه، ایده مهمی است که در آن سریال امتیاز می‌گیرد. تم تلخ و سیاه سریال ایده آرآمد دیگری است که برای داستان استفاده شده تا لحن جدی نمایش را کامل کند. در بسیاری از موارد، این نمایش از خط خارج می‌شود و تلاش می‌کند بدترین سناریوهای ممکن را- که شهروندان در یک جامعه غرق در فساد و تبعیض یا آن مواجه می‌شوند- به نمایش بگذارد.

برای توصیف این سریال دیستوپیایی با ضدآرمانشهری کلمه درستی است. تقریباً هر قسمت از این درام ۱۶ قسمتی از فشار دو دنیای مختلف صحبت می‌کند: دنیای ژورنمتدان، افراد ممتاز و فاسد و جهان محرومان، فقرزده‌ها و مستضعفان. در ابتدا به‌نظر می‌رسد جهان به‌طور کامل توسط دو قهرمان نمایش داده می‌شود؛ کانگ یوهان، یک قاضی محبوب که به‌دلیل قضاوت‌های سفت‌وسخت و سختگیرانه‌اش شناخته می‌شود و کیم گائون، یک قاضی جوان عادل با ایده‌های ثابنی از حقیقت و عدالت. تضاد این دو شخصیت و بحث وجدل‌هایشان دو دنیای متفاوت را نمایش می‌دهد که درپی پاسخگویی به برخی سوالات است؛ آیا قانون واقعاً عادلانه است و عدالت عینی واقعاً ممکن است؟ آیا می‌توان به دست مردم عدالتخواهی کرد؟

قاضی و رای‌هایش!

قاضی یوهان قرار بود در دادگاهش باعث فرار و قسر در رفتن متخلفان از نفوذ و دولتی شود، اما او بازی دیگری در ذهن دارد. در محاکمه اول، رئیس یک کارخانه فاضلاب به دلیل سهل انگاری فاشش که باعث مرگ ۴۷ نفر فده، به ۲۵ سال زندان محکوم می‌شود. در مورد دیگر، پسر یک وزیر دادگستری پس از محکوم شدن به اتهام تعرض به شلاق در ملأعام محکوم می‌شود. هر یک از این اقدامات با استقبال روزافزون مردم مواجه می‌شود و نتیجه نهایی آن این است که یوهان به ارتفاعات بالاتر و بالاتری از تحسین عمومی دست پیدا می‌کند. همزمان تلاش‌های مقامات دولتی برای پیشیمان کردن از این روند یا حذف او آغاز می‌شود که سودی ندارد. با قدرت بسیاری بی‌رحمانه‌ای که او از سوی مردم دریافت کرده، انجام نقشه پیچیده‌اش حالا راحت‌تر هم می‌شود. قاضی قدم به قدم به سمت بالا حرکت می‌کند. او طرح انتقامی از کودکی را در ذهن خود طراحی کرده و حالا به راحتی با کلام، به پرسیدن چند سوال ساده و با ایجاد یک بازی نمایشی، رای مردمی را به همان سمت هدایت می‌کند که خود می‌خواهد و چیزی که او می‌خواهد کاملاً در تضاد با چیزی است که دولت از او خواسته. حالا همه در دور و بر او متوجه شده‌اند این قاضی پرهیاهو نقشه‌ای در سر دارد که کسی از آن خبری ندارد!

چرا این سریال دیدنی است؟

این محصول نقلیکس هنوز به‌صورت رسمی برای فصل دوم تمدید نشده، اما احتمالاً به‌صورت سریالی انیمیشنی دوباره تولید خواهد شد. دلیل محبوبیت این سریال ایجاد چند پیرزگ جذاب در خط داستانی است که برای مخاطبان بسیار تماشایی بوده‌اند؛ نخست بخش قضایی و دادگاهی داستان است که خط مشخص اما پیچیده‌ای دارد. یک قاضی به‌شدت قدرت‌طلب با استفاده از توان پوپولیستی خود می‌کوشد جامعه را اصلاح کند. بخش دوم پیوند های عاطفی موجود در سریال است، ماجرای یک عشق قدرنازیده قدیمی که به انتقام تبدیل شده، سطح مناسبی از تنش را به داستان وارد کرده است. بخش سوم بخش تنش‌های سیاسی پنهان مطرح‌شده در داستان است. فساد محافظت‌شده توسط قوانین و دولت و تلاش یک مأمور عالی رتبه دولتی برای شکستن آن، این سریال دقیقاً به همین دلایل تماشایی و دیدنی شده است.

۱۳